

תאריך עדכון:

שם ומספר הקורס: פוליטיקה ישראלית

מרצה: ד"ר אפרת קנולר

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 56

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"ז

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
להקנות לסטודנטים הבנה בתהליכים שהתרחשו בפוליטיקה הישראלית החל מתקופת היישוב ועד ימינו, תוך יישום מושגים תיאורטיים במדעי המדינה. לנתח את הגורמים לפילוגים ולאחודים במערכות הפוליטיות בתקופות השונות מאז תקופת היישוב. לתאר את המאפיינים וההתפתחויות של השסעים החברתיים, האידיאולוגיים והפוליטיים מאז הקמת המדינה.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
ניתוח המערכת הפוליטית בתקופת היישוב, המשכיות ושינוי לאחר קום המדינה. אבחון השסעים הפוליטיים, האידיאולוגיים והפוליטיים מאז הקמת המדינה, דיון בגורמים ובתהליכים שהפכו את החברה הישראלית מחברה קולקטיביסטית לחברה אינדבידואליסטית

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הרצאות פרונטליות, מצגות, הקרנת סרט הרצאת אורח.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1 - 3	מבוא כללי ומסגרת מושגים	פרס ובן רפאל עמ' 11-28	
4	השסע הדתי-חילוני	ידגר וליבמן עמ' 366-337	
5 - 6	מפוליטיקה הסדרית לפוליטיקה משברית	דון יחיא, עמ' 79-100	
7.	הקצנה דתית והקצנה חילונית		

	ברק-ארז, עמ' 13-39	גיוס בני הישיבות	8.
	פרס ובן רפאל, עמ' 29-50	תחילתו של השסע היהודי ערבי	9
	אוסובסקי, -לזר, עמ' 334-365	הממשל הצבאי	10
	סמוחה, עמ' 29-50	האמנם דמוקרטיה אתנית?	11
	יעקובסון ורובינשטיין, עמ' 15-165	מדינה יהודית ודמוקרטית	12-13
	כהן, עמ' 364-385	המאבק על הזהות הקולקטיבית	14
	Goldstein, pp 189-198	ימין ושמאל ומה שביניהם	17 - 15
		הקרנת הסרט "העסק הביש"	18
		הרצאת אורח משנתו של ז'בוטינסקי	19
	פרס ובן רפאל, עמ' 138-162	השסע העדתי	22 - 20
		אלימות פוליטית נדלר, עמ' 35-48	23
		חזרה לקראת הבחינה	24

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות:
השתתפות בכל ההרצאות
מבחן בסוף הסמסטר

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

קריאת חובה:

ברק-ארז, ד. (2010), "גיוס בני הישיבות : מפשרה למחלוקת" בתוך דבורה הכהן, משה ליסק, (עורכים), צמתי הכרעות, באר שבע, אוניברסיטת בן גוריון, עמ' 3-39.
ידגר, י. ליבמן, י. (2006), "מעבר לדיכטומיה 'דתי-חיוני': המסורתיות בישראל" בתוך אורי כהן ואליעזר בן-רפאל ואחרים (עורכים) ישראל והמודרניות, תל-אביב: עם עובד, עמ' 138-162, 337-366.

יעקובסון, א. רובינשטיין, א. (2003), ישראל ומשפחת העמים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, עמ' 150-165.

כהן, א. (2004), "ראשית צניחת גאולתנו – דעיכת הציונות הדתית במאבק על הזהות היהודית במדינת ישראל והשפעותיה לעתיד" בתוך אשר כהן, ישראל הראל (עורכים), הציונות הדתית: עידן התמורות, ירושלים: מוסד ביאליק, עמ' 364-385.
נדלר, א. (1998), "הסתה ורצח פוליטי – היבטים חברתיים ופסיכולוגיים: המקרה של רצח רבין" בתוך ישעיהו ליבמן (עורך), רצח רבין ורציחות פוליטיות במזרח התיכון, תל-אביב: מרכז רבין לחקר ישראל, עמ' 35-48.

סמוחה, ס. (2000), "דמוקרטיה אתנית: ישראל כאב טיפוס" בתוך רות גביזון ודפנה הקר (עורכות), השסע היהודי-ערבי בישראל, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, עמ' 153-200.

פרס, י. בן-רפאל, א. (2006), קירבה ומריבה, תל-אביב: עם עובד, עמ' 89-94, 11-28.

Goldstein, Y. N. (2002), "Labor and Likud: Root their Ideological-Political Struggle for Hegemony Over Zionism 1925-1935" In Efraim Krash (ed), Israel : The first Hundred Years, London, Frank Cass, pp. 79-90.

קריאת רשות:

בילו, י. (2006), "פולחן הקדושים בישראל – מסורתיות מול מודרניות" בתוך אורי כהן, אליעזר בן-רפאל (עורכים), ישראל והמודרניות, תל-אביב: עם-עובד, עמ' 367-394.
דון יחיא, א. (תשס"א), "גבולות הזהות הלאומית ומגבלות 'הפוליטיקה של הסדרה', בתוך צבי צמרת וחנה יבלונקה (עורכים), העשור השני תשי"ח-תשכ"ח, ירושלים: יד בן צבי, עמ' 79-100.

דנאל, א.ד. (2003), מדינה יהודית ודמוקרטיה, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, עמ' 14-22.

יעקובסון, א. רובינשטיין, א. (2003), ישראל ומשפחת העמים, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, עמ' 359-413.

כהן, מ. קרמניצר, מ. (2005), דת ובג"צ דימוי ומציאות, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, עמ' 60-88.

מוסקוביץ, י. (2004), ליכוד בלי ליכוד, תל-אביב: צ'ריקוב ר, 189-198.

נויברגר, ב. (2006), "שסעים ומפלגות בישראל", בתוך אורי כהן, אליעזר בן רפאל ואחרים, ישראל והמודרניות, באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון, עמ' 169-210.

חומר מחייב למבחנים: קריאת החובה המופיעה לעיל